

มคอ. 4 รายละเอียดของการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม
Field Experience Specification

รหัสวิชา 1101312 ชื่อวิชา ปฏิบัติการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช
(Practicum in Mental health and Psychiatric Nursing)

รายวิชานี้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต
หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2561
คณะพยาบาลศาสตร์
มหาวิทยาลัยทักษิณ

สารบัญ

หมวด		หน้า
หมวดที่ 1	ข้อมูลทั่วไป	1
หมวดที่ 2	จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์	2
หมวดที่ 3	การพัฒนาผลการเรียนรู้	3
หมวดที่ 4	ลักษณะและการดำเนินการ	8
หมวดที่ 5	การวางแผนและการเตรียมการ	11
หมวดที่ 6	การประเมินนิสิต	14
หมวดที่ 7	การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม	15

รายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม
(Field Experience Specification)

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

1. รหัส ชื่อรายวิชา จำนวนหน่วยกิต และคำอธิบายรายวิชา
1101312 ฝึกปฏิบัติการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช 3(0-9-0)
บูรพวิชา : ไม่มี
ควบคู่ : ไม่มี
2. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา
หลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2561
ประเภทหมวดวิชาเฉพาะ กลุ่มพื้นฐานวิชาชีพ กลุ่มวิชาชีพ
3. อาจารย์ผู้รับผิดชอบและอาจารย์ผู้สอนการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม
 - 3.1 อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา
 - 1) อาจารย์ สัมพันธ์ มณีรัตน์
 - 2) อาจารย์ วชิรี น้อยผา
 - 3.2 อาจารย์ผู้สอน
 - 1) รศ.ถนอมศรี อินทนนท์
 - 2) อาจารย์สัมพันธ์ มณีรัตน์
 - 3) อาจารย์ วชิรี น้อยผา
 - 4) อาจารย์พีรยา นันทนาเนตร
4. ภาคการศึกษา/ชั้นปีที่กำหนดให้มีการฝึกประสบการณ์ภาคสนามตามแผนการศึกษาของหลักสูตร
ภาคการศึกษาที่ 2 / ชั้นปีที่ 3
5. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาประสบการณ์ภาคสนามครั้งล่าสุด
วันที่จัดทำ ปรับปรุงรายวิชาครั้งล่าสุด วันที่ 20 เดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2563

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของประสบการณ์ภาคสนาม : เมื่อนิสิตฝึกประสบการณ์ภาคสนามนี้แล้ว นิสิตจะเกิดการเรียนรู้/ความสามารถ/สมรรถนะที่ต้องการในด้านต่างๆได้แก่

1.1 ปฏิบัติตามกฎระเบียบของวิชาชีพพยาบาลอย่างเหมาะสม เป็นแบบอย่างของความซื่อสัตย์รวมทั้งมีความขยันหมั่นเพียร ไม่ย่อท้อต่อการปฏิบัติการพยาบาลให้เกิดความสำเร็จ (CL1.1)

1.2 แสดงพฤติกรรมที่บอกถึงการให้คุณค่าและศักดิ์ศรีความเป็นคนของผู้ใช้บริการอย่างเท่าเทียมกันรวมทั้งแสดงออกถึงการเคารพสิทธิของกลุ่มผู้เสียเปรียบทางสังคม (CL1.2)

1.3 สามารถจัดการกับปัญหาทางจริยธรรมในการปฏิบัติการพยาบาลในสถานการณ์ที่มีความขัดแย้งทางจริยธรรมที่ไม่ซับซ้อน (CL1.4)

1.4 มีความภาคภูมิใจในการปฏิบัติการพยาบาลให้ผู้ใช้บริการและครอบครัวมีสุขภาพดีหรือบรรเทาอาการเจ็บป่วยCL.1.5)

1.5 มีความรู้ความเข้าใจในศาสตร์และศิลป์ทางการพยาบาลและศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับผู้ใช้บริการตั้งแต่วัยเด็กถึงสูงอายุที่เจ็บป่วยวิกฤติ ชุกฉิน (CL2.2)

1.6 แสดงออกถึงทักษะเรียนรู้ด้วยตนเองในภาคทฤษฎีและปฏิบัติรวมถึง การใช้การคิดอย่างเป็นระบบ การคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณและการคิดอย่างสร้างสรรค์ในการปฏิบัติการพยาบาล ตัดสินใจแก้ไขปัญหาได้อย่างทัน่วงที (CL3.1 CL3.2)

1.7 มีพฤติกรรมที่แสดงถึงความสามารถจัดการต่อคำชม คำตำหนิและความผิดพลาดรวมถึงการแสดงผลพฤติกรรมเคารพการตัดสินใจที่แตกต่างระหว่างบุคคลในการปฏิบัติการพยาบาล สร้างความคิดใหม่จากการเรียนรู้ความแตกต่างระหว่างบุคคลและนำมาพัฒนาคุณภาพการพยาบาล รวมทั้งแสดงความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติการพยาบาล (CL4.1 CL.4.4 CL4.5)

1.8 สามารถวิเคราะห์ค่าความผิดปกติและนำไปใช้ในการปฏิบัติการพยาบาล และสามารถสืบค้นข้อมูลทางการพยาบาลจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายรวมทั้งสามารถนำเสนอข้อมูลทางการพยาบาลโดยวิธีการสื่อสารที่ทันสมัย (CL 5.1 CL5.2)

1.9 ปฏิบัติการพยาบาลแบบองค์รวมกับผู้ใช้บริการที่ภาวะการเจ็บป่วยโดยใช้ศาสตร์และศิลป์ทางการพยาบาล และศาสตร์ที่เกี่ยวข้องโดยใช้กระบวนการพยาบาลและหลักฐานเชิงประจักษ์ บนพื้นฐานคุณธรรม จริยธรรม สิทธิผู้ป่วยเพื่อความปลอดภัยภายใต้กฎหมายและจรรยาบรรณวิชาชีพ(CL.6.1)

1.10ปฏิบัติการพยาบาลโดยเน้นการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การดูแลรักษา และฟื้นฟูสภาพกับผู้ใช้บริการที่เจ็บป่วย พัฒนาศักยภาพการดูแลตนเองและครอบครัวมีส่วนร่วม ทั้งในโรงพยาบาลและที่บ้าน (CL.6.2)

1.11ปฏิบัติการพยาบาลด้วยความเมตตากรุณาและเอื้ออาทรโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและบริบทของผู้ใช้บริการ (CL6.3)

1.12แสดงออกถึงความเป็นผู้นำในการปฏิบัติการพยาบาลและทำงานกับทีมการพยาบาลและสหวิชาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ (CL6.4)

2. วัตถุประสงค์ของประสบการณ์ภาคสนาม

รายวิชานี้ได้จัดกระบวนการเรียนการสอนให้นิสิต สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ภาคทฤษฎีและปฏิบัติ ได้เหมาะสมสอดคล้องกับความหลากหลายทางวัฒนธรรมและภูมิหลังของผู้รับบริการ มุ่งเน้นให้นิสิตใช้ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ แก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ และปฏิบัติการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวชโดยอยู่บนฐานความรู้เชิงประจักษ์และการใช้ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ภายในขอบเขตของกฎหมายวิชาชีพ สิทธิผู้ป่วย และยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพโดยคำนึงถึงคุณค่าและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ รวมทั้งนิสิตได้ฝึกปฏิบัติในแหล่งฝึกที่มีความหลากหลายของผู้รับบริการ ครอบคลุมทุกระดับปัญหาทางสุขภาพจิตและจิตเวช จำลองสถานการณ์ เพื่อให้นิสิตมีความมั่นใจ สามารถปฏิบัติการพยาบาลได้อย่างถูกต้องแม่นยำ และสามารถทำงานเป็นทีมกับทีมการพยาบาลในหอผู้ป่วยได้อย่างมีคุณภาพ โดยจัดให้มีทรัพยากรสนับสนุนการเรียนรู้ที่ทันสมัยอย่างเพียงพอ

หมวดที่ 3 การพัฒนาผลการเรียนรู้

การพัฒนาผลการเรียนรู้ในแต่ละด้าน

1. ความรู้หรือทักษะที่ต้องการพัฒนา	2. วิธีการสอน	3. วิธีการประเมินผล
<p>1. คุณธรรม จริยธรรม</p> <p>1.1 มีระเบียบวินัย ซื่อสัตย์อ่อนน้อม อดทน ลွ้งาน (●)</p> <p>1.2 แสดงออกถึงการให้คุณค่า และศักดิ์ศรีของความเป็นคนเคารพสิทธิมนุษยชน (●)</p> <p>1.4 สามารถจัดการกับปัญหาจริยธรรมในการปฏิบัติการพยาบาล มีจิตสำนึกด้านความเสี่ยงและความปลอดภัยของผู้ใช้บริการ (●)</p> <p>1.5 มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ แสดงออกถึงการเคารพสิทธิผู้ป่วย และสิทธิของพยาบาล (●)</p>	<p>1.ให้ข้อมูลแนวทางการปฏิบัติตนของนักศึกษาตามระเบียบวินัย ของคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ ปฏิบัติงานด้วยความอดทน มีความซื่อสัตย์ อ่อนน้อมถ่อมตน เน้นการแสดงออกทางวิชาชีพที่เหมาะสมทั้งต่อตนเองผู้รับบริการ อาจารย์ เพื่อน ร่วมงานและบุคคลทั่วไป</p> <p>2. เน้นย้ำให้นิสิต ตระหนักถึงสิทธิผู้ป่วย และการพิทักษ์สิทธิของผู้ป่วยจิตเวช เปิดโอกาสให้นิสิตได้ให้ข้อมูลกับญาติและทีมผู้รักษา ให้ทราบถึงความ ต้องการตามสิทธิขั้นพื้นฐานของผู้ใช้บริการ โดยคำนึงถึง ความเป็นบุคคลและศักดิ์ศรีศรีความเป็นมนุษย์ของผู้ใช้บริการ</p>	<p>1.สังเกตและประเมิน พฤติกรรมด้านคุณธรรม จริยธรรมของนิสิตเป็นระยะ โดยให้ นิสิตประเมินตนเอง และ/หรือประเมินเพื่อน ๆ และอาจารย์นิเทศ รวมทั้งสอบถามจากผู้ใช้บริการ</p> <p>2. ประเมินจากข้อมูลการเขียนสะท้อนคิดของนิสิตโดยการให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อการพัฒนาตนเองของนิสิต และ ประเมินผลเมื่อสิ้นสุด การฝึกปฏิบัติ</p>

1. ความรู้หรือทักษะที่ต้องการพัฒนา	2. วิธีการสอน	3. วิธีการประเมินผล
<p>2. ความรู้</p> <p>2.2 มีความรู้ความเข้าใจในศาสตร์และศิลป์ทางการพยาบาล สุขภาพจิตและจิตเวชและศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง (●)</p> <p>2.4 มีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการจัดการความรู้บนพื้นฐานของหลักฐานเชิงประจักษ์ (○)</p>	<p>1.มอบหมายให้นิสิตอ่านหนังสือทบทวนความรู้ก่อนการฝึกงานและขณะฝึกปฏิบัติโดยจัดประสบการณ์การฝึกปฏิบัติให้ นิสิตได้แสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากแนวปฏิบัติของแหล่งฝึกแหล่งอ้างอิงงานวิจัย และนำมาแลกเปลี่ยนกับเพื่อนในกลุ่ม</p> <p>2.จัดประชุมปรึกษาทางการพยาบาล ใน case ที่มีสภาพปัญหาที่หลากหลาย โดยจำแนกปัญหาตามระบบ การจำแนกของ DSM - 5 และ ICD - 10</p> <p>3. ให้นิสิตแต่ละคน ศึกษา ค้นคว้า เพื่อ อธิบายปัจจัยต่างๆที่มีผลต่อการเจ็บป่วยของ case ที่มอบหมาย และอภิปรายร่วมกัน</p>	<p>1.แบบทดสอบก่อนและหลัง การทำแบบทดสอบการฝึกปฏิบัติรายบุคคล ให้ปรากฏผลผ่าน/ไม่ผ่านกรณีนิสิตไม่ผ่าน ให้อาจารย์นิเทศประจำ กลุ่ม พัฒนาความรู้ และ ประเมินด้วยการสอบ ปากเปล่า (oral test)</p> <p>2. แบบประเมินการประชุมปรึกษาทางการพยาบาล</p>
<p>3. ทักษะทางปัญญา</p> <p>3.1สามารถวิเคราะห์ตนเองเพื่อพัฒนาให้มีศักยภาพเพิ่มขึ้นนำไปสู่การเรียนรู้ด้วยตนเอง (●)</p> <p>3.2 มีทักษะการเรียนรู้ การคิดอย่างเป็นระบบ คิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดสร้างสรรค์ รวมถึง การตัดสินใจแก้ไขปัญหาในการพัฒนาคุณภาพการพยาบาล (●)</p> <p>3.3 สร้างสรรค์นวัตกรรมทางพยาบาลด้วยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ (○)</p>	<p>1.มอบหมายให้นิสิตนำผลจากงานวิจัยที่ ศึกษาค้นคว้า มานำเสนอและ อภิปรายในกลุ่มร่วมกับอาจารย์นิเทศและพยาบาลประจำการ</p> <p>2.ให้นักศึกษา ทำรายงานกรณี ศึกษาของผู้ใช้บริการแบบสมบูรณคนละ 1 ฉบับโดยมีการ วิเคราะห์พลวัตการเจ็บป่วยทางจิต (Psychodynamic) ให้เห็นถึง กลไก การเกิดพยาธิสภาพทางจิต และ จำแนกปัญหาโดยมีการจัดเรียงตามลำดับความสำคัญของปัญหาและมี</p>	<p>1.แบบประเมินรายงานการให้คำปรึกษา /แบบประเมินรายงานการ สนทนาเพื่อการบำบัด</p> <p>2.แบบประเมินรายงาน โครงการ /แบบประเมิน การทำกลุ่มกิจกรรมบำบัด</p> <p>3.แบบประเมินกรณีศึกษา</p>

1. ความรู้หรือทักษะที่ต้องการพัฒนา	2. วิธีการสอน	3. วิธีการประเมินผล
	<p>หลักฐานอ้างอิงเชิงประจักษ์ในการ อธิบายเหตุผล</p> <p>3.กำหนดให้นักศึกษา เขียน รายงาน วิเคราะห์การดำเนินกิจกรรมกลุ่มบำบัด คนละ1 ฉบับ</p>	
<p>4.ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ</p> <p>4.1 มีทักษะชีวิต มนุษย์สัมพันธ์ที่ดี ปฏิสัมพันธ์อย่างสร้างสรรค์ (●)</p> <p>4.2 สามารถทำงานเป็นทีมในบทบาทผู้นำและสมาชิกของระบบบริการสาธารณสุข สุขทุกระดับ (○)</p> <p>4.3 แสดงออกซึ่งภาวะผู้นำอย่างสร้างสรรค์ในสถานการณ์ที่หลากหลาย (○)</p> <p>4.4 มีความเคารพและยอมรับในความแตกต่างระหว่างบุคคล (●)</p> <p>4.5 มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ การพัฒนาตนเอง วิชาชีพ องค์กร และสังคม (●)</p>	<p>1. มอบหมายให้ นิสิต นำเสนอผลการศึกษากฎีศึกษา (ห่อผู้ป่วยละ 1 Case)</p> <p>2. มอบหมายการประชุมปรึกษาทางการพยาบาลประเด็นที่สำคัญในการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช</p>	<p>1.แบบ ประเมินการนำเสนอกรณีศึกษา-การวางแผนการพยาบาล</p> <p>2.แบบประเมินการทำงานเป็นทีม</p> <p>3.แบบสังเกตพฤติกรรมและการวิเคราะห์ตนเอง</p>
<p>5.ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ</p> <p>5.1 สามารถประยุกต์ใช้ความรู้ทางคณิตศาสตร์และสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลทางการพยาบาล (●)</p> <p>5.2 สามารถประมวลผลข้อมูลอย่างเป็นระบบและถ่ายทอดได้เหมาะสม (●)</p> <p>5.3 สามารถสื่อสารภาษาไทยและภาษาอังกฤษได้อย่างมี</p>	<p>1.มอบหมายให้นิสิตนำเสนอ case conference โดยใช้เทคโนโลยี สารสนเทศที่เหมาะสม</p> <p>2.ม อ บ ห ม า ย ให้ ส อ น สุข ภาพ จิต คี ก ษ า ให้ แก่ ผู้ใช้บริการรายบุคคลและรายกลุ่มได้</p>	<p>1.แบบ ประเมินการนำเสนอกรณีศึกษาและการเลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม</p> <p>2.แบบประเมินการสอนสุขภาพจิตศึกษา</p>

1. ความรู้หรือทักษะที่ต้องการพัฒนา	2. วิธีการสอน	3. วิธีการประเมินผล
<p>ประสิทธิภาพพร้อมทั้งสามารถอ่านวารสารตำราภาษาอังกฤษได้อย่างเข้าใจ (๐)</p> <p>5.4 สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ (๐)</p>		
<p>6. ทักษะปฏิบัติทางวิชาชีพ</p> <p>6.1 ปฏิบัติการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวชแบบองค์รวมโดยใช้ศาสตร์และศิลป์ทางการพยาบาลและศาสตร์ที่เกี่ยวข้องใช้กระบวนการพยาบาลและหลักฐานเชิงประจักษ์ บนพื้นฐานคุณธรรม จริยธรรม สิทธิผู้ป่วยเพื่อความปลอดภัยภายใต้กฎหมายและจรรยาบรรณวิชาชีพ (●)</p> <p>6.2 ปฏิบัติการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวชเพื่อส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค ดูแลรักษาฟื้นฟูสุขภาพแก่บุคคล ครอบครัว ชุมชน โดยเน้นการพัฒนาศักยภาพการดูแลตนเอง และการมีส่วนร่วม (●)</p> <p>6.3 ปฏิบัติการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวชด้วยความเมตตา กรุณา และเอื้ออาทรโดยคำนึงถึงความเป็นปัจเจก วิธีการดำเนินชีวิต บริบทพหุวัฒนธรรม การเปลี่ยนแปลงของสังคม (●)</p> <p>6.4 แสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในการปฏิบัติงาน สามารถทำงานเป็นทีมกับทีมการพยาบาล ทีมสหสาขาวิชาชีพและชุมชน (●)</p>	<p>1.มอบหมายให้นิสิตดูแลผู้ป่วยที่มีปัญหาสุขภาพจิตและจิตเวช ในหอผู้ป่วยจิตเวชคนละ 1 ราย</p> <p>2. ปฏิบัติการพยาบาลในการดูแลผู้ป่วยโดยใช้กระบวนการพยาบาลโดยมอบหมายกรณีศึกษาในแต่ละวัน 1 คน/Case ตามสภาพปัญหาสุขภาพจิตและจิตเวช รวมทั้งการส่งเสริม ป้องกันการรักษาและฟื้นฟูสุขภาพจิต</p>	<p>1.แบบ ประเมิน ทักษะ การปฏิบัติ การพยาบาล</p>

หมวดที่ 4 ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายรายวิชา

ฝึกปฏิบัติการพยาบาลแก่ผู้ใช้บริการที่มีภาวะเสี่ยง ผู้มีปัญหาสุขภาพจิตและจิตเวช ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม โดยใช้ทักษะการสร้างสัมพันธภาพ การใช้ตนเองเพื่อการบำบัด การใช้กลุ่มบำบัด การมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน การใช้กระบวนการพยาบาลและหลักฐานเชิงประจักษ์ที่เหมาะสมในการสร้างเสริมสุขภาพ ป้องกัน รักษา และฟื้นฟูสุขภาพจิต การดูแลอย่างต่อเนื่อง โดยคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล สิทธิผู้ป่วย วิธีการดำเนินชีวิตและบริบทพหุวัฒนธรรม ภายใต้มาตรฐานวิชาชีพ จรรยาวิชาชีพและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

Practice nursing care for clients who are at risk and encounter mental health and psychiatric problems; both individual and group; using therapeutic interaction, self-therapeutic, group therapy, family and community participation, nursing process and applying evidence appropriately; mental health promotion, prevention, caring, rehabilitation, continuing care, and concerning individual differences, patient's rights, way of life and cultural context; based on professional standard, related professional ethics and laws.

2. กิจกรรมของนิสิต

2.1 เข้ารับการปฐมนิเทศรายวิชา และปฐมนิเทศในแหล่งฝึก เข้ากลุ่มพบอาจารย์นิเทศ และอาจารย์พี่เลี้ยงในแหล่งฝึก ซึ่งเป็นที่ปรึกษาประจำ กลุ่มและฝึกพัฒนาทักษะการให้การปรึกษา ทักษะการสนทนาเพื่อการบำบัด การใช้กระบวนการพยาบาล และการประเมินสภาพจิตสังคม ก่อนการขึ้นฝึกปฏิบัติ

2.2 ระหว่างการฝึกปฏิบัติบนหอผู้ป่วย นิสิตได้รับมอบหมายจากอาจารย์นิเทศดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. เข้ารับการปฐมนิเทศจากแหล่งฝึก

2. รับมอบหมายงานจากอาจารย์นิเทศ และหรือจากหัวหน้าทีมการพยาบาลโดยครอบคลุมกิจกรรมดังนี้

2.1 การประชุมปรึกษาก่อนและหลังการปฏิบัติงาน (pre-post conference) ปฏิบัติการพยาบาลผู้ป่วยจิตเวชและทำรายงานกรณีศึกษา (case study) เป็นรายบุคคล ๑ ราย

2.2 สร้างสัมพันธภาพเพื่อการบำบัดกับผู้ป่วยจิตเวชโดยใช้ขั้นตอนและเทคนิคการสนทนาเพื่อการบำบัดและบันทึกจำนวน ๓ ครั้งต่อผู้ป่วยจิตเวช ๑ ราย

2.3 ตรวจสอบจิตสังคมและวิเคราะห์กลไกการเกิดปัญหาทางจิตของผู้ป่วยจิตเวชที่ได้รับมอบหมายในหอผู้ป่วย ๑ ราย

2.4 นำเสนอและร่วมอภิปรายกรณีศึกษาที่เลือกสรรแล้ว ๑ ราย/๑ กลุ่ม

2.5 ให้ความรู้สุขภาพจิตศึกษาแก่ผู้ป่วยจิตเวช/ครอบครัว/ผู้ดูแล ๑ ครั้ง

2.6 เขียนรายงานการสะท้อนคิดเพื่อการพัฒนาตนเอง ทุกสัปดาห์

2.7 แสดงบทบาทเป็นผู้นำกลุ่มและผู้ช่วยผู้นำกลุ่มในการจัดกิจกรรมกลุ่มบำบัด ๑ ครั้ง

2.8 ศึกษาและให้การพยาบาลผู้ป่วยจิตเวชที่ได้รับการบำบัดรักษาด้วยกระแสไฟฟ้า ๑ ครั้ง

2.9 ฝึกปฏิบัติงานที่แผนกผู้ป่วยนอก/หน่วยจิตเวชฉุกเฉิน ๑ วัน

3. รายงานหรืองานที่นิสิตได้รับมอบหมาย

รายงานหรืองานที่มอบหมาย	กำหนดส่ง
1. รายงานกรณีศึกษาผู้ป่วยจิตเวช (งานรายบุคคล) 1 ฉบับ	- ส่งสัปดาห์สุดท้ายของการฝึกปฏิบัติงาน
2. รายงานการวางแผนการพยาบาล(Nursing Care Plan)	- ส่งทุกวันจันทร์ก่อนขึ้นฝึกปฏิบัติงานจำนวน 1 ฉบับต่อสัปดาห์
3. ตรวจสอบสภาพจิตและวิเคราะห์กลไกการเกิดปัญหาทางจิต 1 ราย	- สัปดาห์ที่สองของการฝึกปฏิบัติงาน
4. รายงานการสร้างสัมพันธภาพเพื่อการบำบัด จำนวน 3 ครั้ง	- สัปดาห์ละ 1 ฉบับ
5. แผนการจัดกลุ่มกิจกรรมบำบัด 1 ฉบับ / คน	- ส่งล่วงหน้าอย่างน้อย 1 วันก่อนจัดกิจกรรมกลุ่ม
6. รายงานแผนการสอนให้ความรู้ด้านสุขภาพจิตเป็นรายบุคคล 1 ฉบับ	- ส่งล่วงหน้าอย่างน้อย 1 วันก่อนปฏิบัติการให้ความรู้แก่ผู้รับบริการ
7. ประเมินผลการปฏิบัติการพยาบาลบนหอผู้ป่วย	- วันสุดท้ายของการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย
8. รายงานการศึกษาดูงานและให้การพยาบาลผู้ป่วยจิตเวชที่ได้รับการบำบัดรักษาด้วยกระแสไฟฟ้าเป็นรายกลุ่ม	- ส่งวันจันทร์ของสัปดาห์ถัดไปหลังศึกษาดูงาน
9. รายงานการศึกษาดูงานที่แผนกผู้ป่วยนอก/หน่วยจิตเวชฉุกเฉินเป็นรายบุคคล	- ส่งวันจันทร์ของสัปดาห์ถัดไปหลังศึกษาดูงาน
10. เขียนรายงานการสะท้อนคิด (Reflection thinking)	- สัปดาห์ละครั้ง
11. ประเมินผลหลังฝึกภาคปฏิบัติ (posttest)	- วันสุดท้ายของการฝึกปฏิบัติงาน
12. ทำแบบทดสอบก่อนและหลังปฏิบัติงาน	- วันแรกและวันสุดท้ายของการฝึกปฏิบัติ

3 การติดตามผลการเรียนรู้การฝึกประสบการณ์ภาคสนามของนิสิต

4.1 อาจารย์นิเทศแต่ละกลุ่มจะสอน และนิเทศนิสิตในแหล่งฝึกทุกวันและ และสอบถามข้อมูล ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติการพยาบาลจากเจ้าหน้าที่และผู้ป่วยหรือผู้ให้บริการ

4.2 จัดให้มีการ conference, Clinical teaching ก่อนและหลังการปฏิบัติงาน เพื่อดูความเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการของพฤติกรรมการเรียนรู้ ความรู้ และการมีส่วนร่วม การ พัฒนาตนเอง การ แสดงออก การใช้ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ การคิดคำนวณและการให้ยาที่ถูกต้อง เป็นต้น

4.3 ตรวจสอบจากรายงานที่นิสิตนำเสนอ โดยพิจารณาจากการแสดงออกซึ่งความรู้และการ วิเคราะห์สถานการณ์ต่างๆขณะฝึกปฏิบัติการพยาบาล

4.4 ตรวจสอบจากการ reflection ของนิสิตที่ประเมินการเรียนรู้ของตนเอง

4 หน้าที่และความรับผิดชอบของพยาบาลที่เลี้ยง

5.1 ปฐมนิเทศเกี่ยวกับสถานที่ฝึกปฏิบัติงาน กฎระเบียบ แนวปฏิบัติต่างๆในการปฏิบัติงานสอน และ นิเทศภาคปฏิบัติ

5.2 ร่วมกิจกรรมการเรียนการสอนของนิสิต ได้แก่การมอบหมายผู้ป่วยให้นิสิตดูแล บอกเล่าอาการของผู้ป่วย ให้คำแนะนำในการปฏิบัติการพยาบาล การจัดกลุ่มกิจกรรมบำบัด ให้ความรู้ในการศึกษาดูงานการรักษาด้วยกระแสไฟฟ้าและการจัดกลุ่มจิตบำบัด

5.3 ขณะฝึกปฏิบัติการพยาบาล ให้คำแนะนำ ชี้แนะแนวทางการดูแลผู้ป่วย เปิด โอกาสและกระตุ้นให้นิสิตทุกคน ได้แสดงศักยภาพออกมาอย่างเต็มที่และสังเกตพัฒนาการ การเรียนรู้ของนิสิตรายบุคคลในกลุ่ม พร้อมกับสะท้อนให้นิสิตแต่ละคนทราบจุดดี จุดด้อย เพื่อพัฒนา ตนเอง

5.4 ร่วมอภิปรายกลุ่มย่อยกลุ่มใหญ่และประเมินผลการปฏิบัติงานของนิสิต

5 หน้าที่และความรับผิดชอบของอาจารย์ผู้สอน

6.1 อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา ทำหน้าที่วางแผนการจัดการเรียนการสอน เตรียมการฝึกปฏิบัติ จัดทำแบบฝึกหัด ติดต่อประสานงานกับ แหล่งฝึก และ บุคลากรของแหล่งฝึก ปฐมนิเทศ รายวิชาแก่นิสิต และเตรียมอาจารย์ผู้สอนภาคปฏิบัติ/Preceptor ก่อนฝึกปฏิบัติงาน

6.2 อาจารย์ผู้สอนประสานการณ์ภาคสนาม ทำหน้าที่สอน นิเทศ แนะนำประเมินผล และให้ ข้อมูลสะท้อนกลับผลการปฏิบัติงานเพื่อให้นิสิตได้พัฒนาตนเอง

6.3 ตรวจรายงานของนิสิต พร้อมให้ข้อมูลย้อนกลับ เพื่อให้นิสิตเกิดการพัฒนาดตนเอง รวบรวมคะแนน ตัดเกรดและนำ เสนอในสาขาวิชาต่อกรรมการบริหารหลักสูตรและนำ ส่งเกรดให้แก่ฝ่ายทะเบียนมหาวิทยาลัยทักษิณ

6 การเตรียมการในการแนะแนวและช่วยเหลือนิสิต

7.1 อาจารย์ผู้รับผิดชอบวิชาปฐมนิเทศรายวิชาก่อนการฝึกปฏิบัติงาน จัดเตรียมสถานที่ปฏิบัติงาน (แหล่งฝึก) ประสานแหล่งฝึก ติดตามและแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นระหว่างการฝึกปฏิบัติการพยาบาล

7.2 อาจารย์ผู้ รับผิดชอบวิชาและอาจารย์นิเทศเตรียมความพร้อมของนิสิตก่อนฝึกปฏิบัติงาน (สอบความรู้/ ทบทวนความรู้)

7 สิ่งอำนวยความสะดวกและการสนับสนุนที่ต้องการจากสถานที่ฝึก

- 8.1 มีห้องสมุดสำหรับการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
- 8.2 มีห้องประชุมปรึกษาปัญหาทางการพยาบาล
- 8.3 มีหนังสือ/ ตำรา/ วารสารทางการพยาบาล การแพทย์ในห้องสมุดของแหล่งฝึกและในหอผู้ป่วย
- 8.4 มีระบบ E-learning สำหรับให้ข้อมูลความรู้ภาคทฤษฎี

หมวดที่ 5 การวางแผนและการเตรียมการ

1. การกำหนดสถานที่ฝึก

1.1 กำหนดสถานที่ฝึกโดยประชุมปรึกษาร่วมกัน ระหว่างผู้รับผิดชอบวิชาและอาจารย์ผู้สอน ประสพการณ์ภาคสนาม โดยพิจารณาจากผลลัพธ์การเรียนรู้และประสพการณ์ที่คาดว่านิสิตจะได้รับร่วมกัน เสนอรายชื่อแหล่งฝึกที่เหมาะสมตรงตามเกณฑ์การคัดเลือกแหล่งฝึกที่ได้มาตรฐานและเป็นแหล่งฝึกที่เอื้ออำนวยให้นิสิตได้รับประสพการณ์การฝึกภาคสนามตามที่กำหนดไว้

1.2 ประสานกับแหล่งฝึก

1.3 สรุปผลการประสานงานแหล่งฝึก ดังนี้

1) การฝึกปฏิบัติการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช คือ โรงพยาบาลสวนสราญรมย์ จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นเวลา 4 สัปดาห์ (ฝึกปฏิบัติงานวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 08.00-16.00 น.)

3) กำหนดช่วงการฝึกปฏิบัติงานระหว่าง วันที่ 8 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2564- วันที่ 9 เมษายน 2564 (ฝึกปฏิบัติงานวันจันทร์-ศุกร์ เวลา 08.00-16.00 น.)

2. การเตรียมนิสิต

2.1 ปฐมนิเทศรายวิชาเพื่อชี้แจงรายละเอียด กิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผล งานที่มอบหมายทั้งหมด รวมทั้งการเตรียมความพร้อมก่อนการฝึกปฏิบัติ

2.2 ประเมินความพร้อมด้านความรู้และทักษะที่สำคัญ ของนักศึกษาก่อนการฝึกงานโดยอาจารย์ผู้สอนภาคปฏิบัติ จะทำการสอนเสริมความรู้และประเมินนักศึกษาเป็นระยะในระหว่างการฝึกปฏิบัติงาน ภาคสนาม

2.3 สอนเสริมทักษะทางการพยาบาลสุขภาพจิต และปัญหาทางจิตเวชที่สำคัญ

2.4 ชี้แจงการประเมินผลและชิ้นงานที่ส่ง ส่งให้ตรงตามกำหนด และครบถ้วน

3. การเตรียมอาจารย์ผู้สอน

จัดประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์ของการฝึกภาคปฏิบัติ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง การจัดกิจกรรมการเรียน การสอน การมอบหมายงาน การประเมินผลการเรียนรู้แผนการสอนภาคปฏิบัติ ตารางการนิเทศพร้อมคู่มือ การนิเทศของรายวิชาก่อนการฝึกปฏิบัติอย่างน้อย 3 สัปดาห์

4. การจัดการความเสี่ยง

4.1 การป้องกันความเสี่ยง โดยออกกฎระเบียบในการฝึกภาคปฏิบัติของนิสิต โดยนิสิต ต้อง ฝึกครบตามเวลาที่กำหนด 135 ชั่วโมง ในกรณีลาจลาป่วย หรือขาดการฝึกปฏิบัติระยะเวลาไม่ครบตามที่กำหนด หรือได้ประสบการณ์/ทักษะการปฏิบัติไม่ครบหรือไม่ผ่านเกณฑ์ตามข้อกำหนด ให้ฝึกซ่อมเสริมทั้งทักษะและครบเวลาตามข้อกำหนด ของวิชา

4.2 วางแผนงานการฝึกปฏิบัติ การจัดการเรียนการสอน และ วางแผน และจัดตารางการใช้รถรับ/ส่ง นิสิตไปยังแหล่งฝึกต่าง ๆ และทำ ประกันอุบัติเหตุให้แก่นักศึกษาทุกคน

4.3 กำหนดแหล่งฝึกปฏิบัติติดต่อประสานงานและส่งเอกสารขออนุญาตส่งนิสิตฝึกปฏิบัติงาน กับผู้บริหารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประสานงานกับผู้รับผิดชอบในแหล่งฝึก พร้อมกำหนด พื้นที่หอ ผู้ป่วยที่จะฝึกปฏิบัติและประชุมชี้แจงการฝึกภาคสนาม แก่อาจารย์ผู้สอน อาจารย์พี่เลี้ยง ประจำแหล่งฝึก เพื่อการจัดประสบการณ์แก่นิสิต ให้ เป็นไปในแนวทางเดียวกัน

4.4 กรณีนักศึกษาป่วยด้วยโรคที่สามารถแพร่กระจายเชื้อจะไม่อนุญาตให้นิสิตขึ้นฝึกปฏิบัติงาน ได้ อาจารย์นิเทศต้องรับรายงานแก่หัวหน้าหอผู้ป่วย ผู้รับผิดชอบวิชา และผู้รับผิดชอบสาขา และ หัวหน้าหลักสูตรเพื่อจัดการสร้างเสริมประสบการณ์อื่นทดแทนต่อไป – ติดตามความก้าวหน้า ประชุมคณาจารย์ผู้สอนภาคปฏิบัติระหว่างการฝึกปฏิบัติงานเป็นระยะ เพื่อ รับทราบปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงาน และหาแนวทางแก้ไขพัฒนาาร่วมกัน

4.5 ผู้รับผิดชอบวิชา ให้การดูแลนิเทศการสอนภาคปฏิบัติของอาจารย์ใหม่และอาจารย์พี่เลี้ยงในแหล่งฝึก เพื่อติดตามการสอนภาคปฏิบัติและติดตามงาน รายงาน และการประเมินผลการฝึกปฏิบัติของนิสิต ให้เป็นไปตามแบบประเมินที่กำหนด ประสานงานกับแหล่งฝึกเพื่อการดูแลนิสิตในกรณีที่มี การฝึกซ่อมเสริมประสบการณ์

4.6 ความเสี่ยงต่อการโดนผู้ป่วยทำร้าย เนื่องจากผู้ป่วยจิตเวชอาจเกิดอาการไม่สงบ จึงให้นิสิตแจ้งให้อาจารย์นิเทศประจำหอผู้ป่วยทราบกรณีผู้ป่วยอาการไม่สงบหรือเมื่อประเมินสภาพจิตแล้วมีภาวะหวาดระแวงหรือหลงผิด

4.7 ความเสี่ยงต่อการเฝ้าระวังการติดเชื้อ เนื่องจากปัจจุบันมีการระบาดของโรคโควิด-19 ซึ่งจำเป็นต้องมีการคัดกรองและเฝ้าระวังโดยมีแนวปฏิบัติในแหล่งฝึกดังต่อไปนี้

- 1) นิสิตและบุคลากรต้องผ่านจุดคัดกรองอุณหภูมิ และอาการป่วย บริเวณทางเข้าที่สถานบริการกำหนด ก่อนเข้าหน่วยงานที่ฝึกปฏิบัติงาน
- 2) สวมหน้ากากอนามัยทางการแพทย์ (surgical mask) ทุกครั้งก่อน และตลอดระยะเวลาขณะฝึกปฏิบัติงาน
- 3) กรณีปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยในโรงพยาบาล ทั้ง mask ที่ใช้แล้วลงในถังขยะรองรับที่โรงพยาบาลกำหนด และล้างมือด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อตามที่หน่วย IC ของโรงพยาบาลกำหนด ตามขั้นตอนการล้างมือ (หกหรือเจ็ดขั้นตอน)
- 4) เปลี่ยนชุดปฏิบัติงานหลังการฝึกและเก็บใส่ถุงให้มัดชิดก่อนออกจากหอผู้ป่วย
- 5) ก่อนเข้าที่พักล้างมือด้วยน้ำและสบู่หรือใช้เจลแอลกอฮอล์ที่มีความเข้มข้นไม่น้อยกว่า 70% อย่างน้อย 20 วินาที
- 6) ทันทีที่กลับถึงที่พัก นำเสื้อผ้าชุดปฏิบัติงานไปแช่ผงซักฟอกหรือน้ำยาซักผ้า อย่างน้อย 30 นาที ก่อนซักล้างให้สะอาด
- 7) อาบน้ำและสระผมทันทีที่กลับถึงที่พัก ก่อนมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลรอบข้าง

หมวดที่ 6 การประเมินนิสิต

1. หลักเกณฑ์การประเมิน

1.1. การปฏิบัติกรพยาบาล	70%
1.2. การสร้างสัมพันธภาพเพื่อการบำบัด	10 %
1.3. ผู้นำกลุ่มกิจกรรมบำบัด	5%
1.4. รายงานกรณีศึกษาผู้ป่วย/การนำเสนอ	5%
1.5. การให้ความรู้สุขภาพจิตศึกษา	5%
1.6. การเขียนสะท้อนคิด	5%

2. กระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงานของนิสิต

2.1 ประเมินผลการปฏิบัติงานในหอผู้ป่วย ตามแบบประเมิน โดยนิสิตจะได้รับการประเมินในระหว่างการปฏิบัติงานเพื่อให้มีการปรับปรุงตนเองก่อนที่จะประเมิน เพื่อตัดสินคะแนน

2.2 ประเมินรายงานกรณีศึกษาตามแบบประเมินโดยให้นิสิตนำเสนอรายงานมาก่อนเพื่อการตรวจประเมินและให้นิสิตปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์นิเทศ ก่อนที่จะให้คะแนนจริง

2.3 ประเมินการนำเสนอกรณีศึกษาตามแบบประเมิน โดยนิสิตต้องเตรียมการนำเสนอทั้ง อุปกรณ์และเอกสารนามปรึกษาอาจารย์นิเทศก่อนการนำเสนอจริง

2.4 ทดสอบหลังการปฏิบัติงานโดยใช้ข้อสอบปรนัย และการสอบปากเปล่าเพิ่ม

3. ความรับผิดชอบของอาจารย์ผู้รับผิดชอบประสานภาคสนามต่อการประเมินนิสิต

3.1 อาจารย์ผู้รับผิดชอบวิชา ร่วมประเมินผลการฝึกปฏิบัติกับอาจารย์นิเทศ อาจารย์ผู้สอนภาคปฏิบัติ และทีมการพยาบาล รวบรวมผลการประเมินเพื่อการตัดเกรด และนำเสนอหัวหน้าสาขา คณะกรรมการบริหารหลักสูตรต่อไป

3.2 อาจารย์ผู้รับผิดชอบวิชา รวบรวมคะแนน ตัดเกรด นำเสนอในสาขาวิชา ฯ คณะกรรมการบริหารหลักสูตร ตามลำดับ เพื่อตรวจสอบและรับรองผลการให้ คะแนนตัดเกรด

4. การสรุปผลการประเมินที่แตกต่าง

4.1 หากมีความแตกต่างของผลการประเมินในแต่ละกลุ่ม ให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบวิชา ประชุมปรึกษา ในสาขาวิชาและทีมอาจารย์ผู้สอนภาคปฏิบัติเพื่อตัดสินคะแนนที่เป็นจริง หรือหาค่าเฉลี่ยของคะแนนแต่ละกลุ่ม และปรับเพิ่ม/ลดตามเกณฑ์และเหมาะสมกับความสามารถและศักยภาพของนักศึกษา และตัดเกรด อิงเกณฑ์

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของการฝึกประสบการณ์ภาคสนาม

1. กระบวนการประเมินการฝึกประสบการณ์ภาคสนามจากผู้เกี่ยวข้องต่อไปนี้

1.1 นิสิต

โดยประเมินตามวัตถุประสงค์ในการฝึกภาคสนาม ความเพียงพอของแหล่งสนับสนุนการเรียนรู้ ความพร้อมของสถานที่ฝึกความร่วมมือของทีมสุขภาพจำนวนและความเหมาะสมของผู้รับบริการ คุณภาพการดูแลของอาจารย์นิเทศและอาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์พิเศษ ที่สอนภาคปฏิบัติ

1.2 อาจารย์ผู้สอน

1.2.1 ประเมินสมรรถนะของนิสิตในภาพรวมว่าบรรลุวัตถุประสงค์ของการฝึกประสบการณ์ภาคสนามของรายวิชาหรือไม่

1.2.2 ประเมินผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาคสนามเกี่ยวกับความเพียงพอของแหล่งสนับสนุน การเรียนรู้ความพร้อมของสถานที่ฝึก ความร่วมมือของทีมสุขภาพ จำนวนและความเหมาะสมของ ผู้รับบริการ คุณภาพการดูแลที่นิสิตได้รับจากตนเองและอาจารย์พิเศษสอนปฏิบัติ

1.2.3 ประเมินผลการสอนของอาจารย์ผู้สอนภาคปฏิบัติ

1.2.4 ประเมินผลและให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงเกณฑ์การประเมินผล แบบประเมิน และวิธีการ ประเมิน และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาคปฏิบัติและแบบบันทึกประสบการณ์ทางการ พยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช

1.2.5 ร่วมประชุมสรุปผลการจัดการเรียนการสอน การฝึกประสบการณ์ภาคสนาม จัดทำ มคอ.6 ให้ ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุง มคอ. 4 ของปีการศึกษาต่อไป

2. กระบวนการทบทวนผลการประเมินและการวางแผนปรับปรุง

สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช มอบหมาย อาจารย์ผู้รับผิดชอบวิชา สรุปผลการประเมินการฝึกภาคสนาม โดยนักศึกษาอาจารย์พี่เลี้ยงและอาจารย์พิเศษ/อาจารย์ผู้สอนภาคปฏิบัติและอาจารย์ผู้รับผิดชอบวิชาภายใน 1 สัปดาห์หลังสิ้นสุดการฝึกและนำเสนอผลการประเมิน ต่อคณาจารย์ใน สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช เพื่อพิจารณาวางแผนปรับปรุง แบบประเมินต่าง ๆ เกณฑ์การประเมินผลและวิธีการประเมิน กิจกรรมการฝึกปฏิบัติการพยาบาลในปีการศึกษาต่อไป โดยจัดทำรายงาน

ผลการฝึกปฏิบัติวิชาปฏิบัติการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช(มคอ. 6) ให้แล้วเสร็จภายใน 2 -4 สัปดาห์ เพื่อให้เสร็จสิ้นภายใน 30 วัน หลังสิ้นสุดการเรียนการสอน และนำเสนอ หัวข้อหลักสูตร ฯ และ รongคณบดีฝ่ายวิชาการตามลำดับ เพื่ออัปโหลดข้อมูลเข้า ระบบฐานข้อมูลต่อไป